

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0214U0000404

Державний реєстраційний номер: 0111U006733

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 27-02-2014

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 1

Назва етапу: Інтегральна оцінка якості морської води та донних відкладів Азово-Чорноморського басейну в умовах антропогенного навантаження.

Початок етапу: 01.2011

Закінчення етапу: 12.2013

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Одеський філіал Інституту біології південних морів ім. О.О. Ковалевського НАН України

Код за ЄДРПОУ: 03534529

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: (048) 725 09 18

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національна академія наук України

Код за ЄДРПОУ: 00019270

Місцезнаходження: вул. Володимирська, 54, м. Київ, Київська обл., 01030, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380442396594

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрямок фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6541050

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 2573.17
--

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Інтегральна оцінка якості морської води та донних відкладів Азово-Чорноморського басейну в умовах антропогенного навантаження.

Назва роботи англійською:

The integral evaluation of the sea water quality and of bottom sediments in the Azov-Black Sea basin in conditions of anthropogenic load.

Реферат українською:

Науковий звіт присвячений результатам комплексних досліджень у Одеському регіоні ПЗЧМ, узмор'ї Кілійського гирла Дунаю і причорноморських лиманів та містить інформацію про інтегральну оцінку якості морського середовища. Досліджені тенденції змін температури та солоності води, гідролого-гідрохімічна ситуація на чорноморському шельфі, продукційні процеси, просторовий розподіл і кількісний склад нафтопродуктів і важких металів у воді і донних відкладеннях. За ГІС-технологіями створені карти просторового розподілу забруднюючих речовин у донних відкладеннях району досліджень. Останні розділи звіту присвячені розвитку двох інтегральних методів оцінки якості водного середовища: токсикологічному біотестуванню та біоіндикації гідроморфологічних умов згідно до вимог Водної Рамкової Директиви ЄС 2000/60/ЄС. Звіт викладений на 169 сторінках і містить 37 табл. і 98 рис.

Реферат англійською:

Scientific report reflects the results of comprehensive studies in the Odessa region NWBS , seashore Khilia arm of the Danube River and Black Sea estuaries . This report contains information about the integrated assessment of the quality of the marine environment, the tendencies of changes in temperature and salinity , hydrological and hydrochemical situation in the Black Sea shelf , Production processes , spatial distribution and quality of petroleum products and heavy metals in water and sediments . Using GIS technology created maps of the spatial distribution of contaminants in the sediments of the study area . The final section of the report is devoted to the development of two integrated methods for assessing the quality of the aquatic environment and toxicological biotesting and bioindication of the hydromorphological conditions in accordance with the requirements of the Water Framework Directive 2000/60/EC . The Report is presented on 169 pages and contains 37 tables and 98 figures.

Індекс УДК: 519.2, 519.2:556.004.12:577.587(262.5/54)

Коди тематичних рубрик: 27.43

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Дятлов С.Є.

Науковий ступінь:

Вчене звання:

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Результати інтегральної оцінки якості морської води та донних відкладів Азово-Чорноморського басейну в умовах антропогенного навантаження.

Назва НТП англійською: Results of the integral evaluation of the sea water quality and of bottom sediments in the Azo-Black Sea basin in conditions of anthropogenic load.

НТП, яку передбачалося створити:

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: поліпшення стану навколишнього природного середовища

Галузь застосування: гідробіологія, охорона навколишнього природного середовища, природоохоронні інспекції

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Представлено науковий звіт за результатами комплексних досліджень у Одеському регіоні ПЗЧМ, узмор'ї Кілійського гирла Дунаю і причорноморських лиманів та містить інформацію про інтегральну оцінку якості морського середовища. Досліджені тенденції змін температури та солоності води, гідролого-гідрохімічна ситуація на чорноморському шельфі, продукційні процеси, просторовий розподіл і кількісний склад нафтопродуктів і важких металів у воді і донних відкладеннях. За ГІС-технологіями створені карти просторового розподілу забруднюючих речовин у донних відкладеннях району досліджень. Останні розділи звіту присвячені розвитку двох інтегральних методів оцінки якості водного середовища: токсикологічному біотестуванню та біоіндикації гідроморфологічних умов згідно до вимог Водної Рамкової Директиви ЄС 2000/60/ЄС. Звіт викладений на 169 сторінках і містить 37 табл. і 98 рис.

Соціально-економічна спрямованість НТП:

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: необмежені

Закінчення етапу:

Споживачі продукції: Український НДІ медичної реабілітації та курортології МОЗ України, ТОВ "Марпол-Сервіс"

Перспективні ринки: Природоохоронні органи, інспекції з охорони навколишнього природного середовища

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

ІХ. Бібліографічний опис

Адобовский В.В., Александров Б.Г., Богатова Ю.И., Большаков В.Н., Доценко С.А., Говорин И.А., Зотов А.Б., Миничева Г.Г., Теренько Я.М., Хомова Е.С., Шацилло Е.И. Экологические последствия гидрометеорологических аномалий в прибрежной зоне Одесского региона (2009-2011 гг.) // Причорноморський екологічний бюллетень. 2012. - №1 (43). - С. 112-127. Адобовский В.В., Богатова Ю.И. Особенности современного гидролого-гидрохимического режима Куяльницкого лимана и прогнозная оценка его составляющих в условиях возможного пополнения водоема морскими и пресными водами // Український гідрометеорологічний журнал. - 2013. - №. 13. - С.127-137. Александров Б.Г., Зайцев Ю.П., Зотов А.Б., Гончаров А.Ю., Курилов А.В. Ранжирование краевых биотопов по их биологическому разнообразию на примере Черного моря // Мат. III Межд. Конф. "Проблемы изучения краевых структур биоценозов" (Саратов, октябрь 2012). - 2012. - С. 5-11. Александров Б.Г., Зайцев Ю.П., Гончаров А.Ю., Курилов А.В., Гаркуша О.П., Зотов А.Б. Комплексное исследование супралиторали песчаных пляжей азово-черноморского региона // Мат. III Межд. Конф. "Проблемы изучения краевых структур биоценозов" (Саратов, октябрь 2012). - 2012. - С. 11-16. Богатова Ю.И. Минеральные и органические вещества в поровых растворах донных отложений Одесского района северо-западной части Черного моря // Вісник Одеського державного екологічного університету. - вип. 11. - 2011 - С. 190-197. Богатова Ю.И. Донные отложения северо-западной части Черного моря - источник вторичного эвтрофирования // Материалы Международной конференции "Изучение и освоение морских и наземных экосистем в условиях арктического и аридного климата" (Ростов-на Дону, 6-10 июня 2011 г.) - Ростов-на-Дону, ЮНЦ РАН, 2011. - С. 26-29. Богатова Ю.И. Особенности формирования гидрохимических условий в прибрежной зоне г. Одессы в 2009-2010 гг. // Экологическая безопасность прибрежной и шельфовой зон и комплексное использование ресурсов шельфа. - 2012. - вып. 25, том 1. - С. 212- 219. Богатова Ю.И. Гидрохимический режим украинского участка взморья Дуная // Водные ресурсы. - Т. 40, № 3. - 2013. - С. 295-305. Виноградов А.К., Богатова Ю.И., Синегуб И.А. Подходные каналы и их значение в функционировании экосистем акваторий морских портов // Экологическая безопасность прибрежной и шельфовой зон и комплексное использование ресурсов шельфа. - Севастополь, 2012. - Вып. 26, т. 1. - С. 34-47. Виноградов А.К., Богатова Ю.И., Синегуб И.А. Экосистемы акваторий морских портов Черноморско-Азовского бассейна. - Одесса, Астропринт, 2012. - 520 с. Гаркуша О.П., Александров Б.Г., Гончаров А.Ю. Водоросли супралиторали песчаных пляжей одесского побережья Чёрного моря (Украина) // Альгология. - 2012. - Т. 22, №. 1. - С. 70-83. Гельмбольдт В.О., Богатова Ю.И., Рожковский Я.В., Разкевич О.С. Некоторые характеристики рапы и пелоидов лимана Бурнас (Северо-Западное Причерноморье) - потенциального сырья для создания магнийсодержащих фармацевтических препаратов // Одеський медічний журнал. - №1 (123). - 2011. - С. 21-23. Доценко С.А., Подплетная Н.Ф., Павлова Е.А., Секундяк Л.Ю. Загрязнение вод и донных осадков дельты и взморья Дуная нефтепродуктами и тяжелыми металлами // Український гідрометеорологічний журнал. - 2011. - № 9. - С. 176-185. Доценко С.А., Подплетная Н.Ф. Многолетняя изменчивость нефтяного загрязнения прибрежной зоны моря у Одессы // Материалы международной научной конференции "Изучение и освоение морских и наземных экосистем в условиях арктического и аридного климата" (г. Ростов-на-Дону, Россия, 6-10 июня 2011 г.). - Ростов-на-Дону: Изд. ЮНЦ РАН, 2011. - С. 158-161. Доценко С.А., Подплетная Н.Ф., Секундяк Л.П., Павлова Е.А. Загрязнение донных осадков Одесского региона северо-западной части Черного моря нефтепродуктами и тяжелыми металлами // Український гідрометеорологічний журнал. - 2012. - №10. - С. 230-238. Дятлов С.Е., Мокиенко А.В., Петренко Н.П. Экологическая оценка хлора как побочного продукта при обеззараживании диоксидом хлора сточных вод // Актуальные проблемы транспортной медицины. - 2011. - № 2. - С. 43-49. Дятлов С.Е., Кошелев А.В. Биотестирование воды и водных экстрактов донных отложений Шаболатского (Будакского) лимана // Причерноморские лиманы: Гигиенические и медико-экологические аспекты сохранения природных лечебных ресурсов / под ред. А.В. Мокиенко, Е.М. Никипеловой и К.Д. Бабина. - Одесса: ТЭС, 2012. - С. 191-200. Дятлов С.Е., Чепіжко О.В., Урдя В.О. Міжрічна мінливість вмісту важких металів у воді та донних відкладах полігону "Одеський регіон ПЗЧМ" // Екологічна безпека прибережної та шельфової зон та

комплексе использования ресурсов шельфу. - 2012. - Вып. 26, т. 1. - С. 257-268. Дятлов С.Е., Петросян А.Г., Павлова Е.А., Секундяк Л.Ю. Об аномально высоком содержании меди в воде и донных отложениях полигона "Одесский регион СЗЧМ" в июне 2010 г. // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного ун-ту імені Володимира Гнатюка. Серія Біологія. - 2013. - № 2 (55). - С. 57-59. Дятлов С.Е., Гончаров А.Ю., Богатова Ю.И. Трофический статус северо-западной части Черного моря // Вода: гигиена и экология. - 2013. - Т. 1, № 1. - С. 51-60. Дятлов С.Е., Кошелев А.В., Петросян А.Г., Павлова Е.А., Секундяк Л.Ю. Интегральная оценка качества воды и донных отложений полигона "Одесский регион северо-западной части Черного моря" // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного ун-ту імені Володимира Гнатюка. Серія Біологія. - 2013. - № 2 (55). - С. 50-56. Зотов А.Б., Богатова Ю.И. Влияние изменчивости содержания биогенных веществ на обилие фитопланктона Тилигульского лимана в весенне-летний период. - Науковий вісник Ужгородського університету. - Серія Біологія. - Вып. 32. - 2012. - С. 31-41. Кошелев А.В. Эколого-биологические основы резистентности гетеронных беспозвоночных // Наук. зап. Терноп. пед.унів. Серія: Біологія. Спец. Вип.: Фізіолого-біохімічні та екосистемні механізми формування токсикорезистентності біологічних систем. - 2011. - № 2 (47). - С.106 - 109. Кошелев А.В. Критерии определения соленостной толерантности эвригалинных беспозвоночных // Тезисы VII междунар. науч.-практ. конф. мол. уч. "Pontus Euxinus". - Севастополь, 2011. - С. 146-147. Кошелев А.В., Овсепян М.С. Выживаемость и поведенческие изменения *Potamopyrgus antipodarum* в градиенте солености // Наук. зап. Терноп. нац. пед. унів. Серія: Біологія. - 2012. - № 2 (51). - С. 148-151. Кошелев А.В. Особенности фенотипических адаптаций эвригалинных беспозвоночных временных водоемов к солености // Тезисы VIII междунар. науч.-практ. конф. мол. уч. "Pontus Euxinus". - Севастополь, 2013. - С. 78-80. Кошелев А.В. Особенности осмотической дегидратации эвригалинных беспозвоночных и их латентных яиц // Актуальні проблеми сучасної гідроекології: збірник матеріалів науково-практичної конференції, присвяченої 95-річчю заснування Національної академії наук України. - Київ, 2013. - С. 88-90. Миничева Г.Г., Богатова Ю.И., Зотов А.Б. Особенности гидрохимического режима и морфо-функциональной организации автотрофного компонента Тилигульского лимана // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції "Лимані північно-західного Причорномор'я: актуальні гідроекологічні проблеми та шляхи їх вирішення". - 12-14 вересня 2012 р. - Одеса, "ТЕК", 2012. - С. 72-75. Мокиенко А.В., Дятлов С.Е., Кошелев А.В. Биотестирование рапы и водных экстрактов донных отложений Шаболатского (Будакского) лимана // Причерноморский экологический бюллетень. - 2012. - № 4 (46). - С. 155-159. Набоженко М. В., Сон М. О. Особенности распределения *Dreissena bugensis* (Andrusov, 1897) (Mollusca: Bivalvia: Dreissenidae) в низовьях Дона, Волги и Таганрогском заливе Азовского моря // Азовское море, Керченский пролив и предпроливные зоны в Чёрном море: проблемы управления прибрежными территориями для обеспечения экологической безопасности и рационального природопользования: сборник статей (по материалам российско-украинского семинара, Ростов-на-Дону, 6-8 июня 2001 г.). Ростов-на-Дону: изд-во ЮНЦ РАН. 2012. С. 191-197. Насер М. Д., Сон М. О., Яссер А. Г. Оценка рисков инвазий водных беспозвоночных в реке Шатт-Эль-Араб // Российский Журнал Биологических Инвазий. - 2011. - № 1. - С. 77-85. (Перевидана англійською як: Naser M. D. , Son M. O. , Yasser A. G. Assessing the Risks of Invasions of Aquatic Invertebrates in the Shatt Al Arab River // Russian Journal of Biological Invasions. - 2011. - 2. - № 2-3. - Р. 120-125.) Скрипник И.А., Кирсанова Е.В. Показатели продукции фитопланктона в Одесском заливе // Екологічні проблеми Чорного моря. Збірник докладів та статей (Одеса, 01- 02 листопада 2012 р.). - С. 183-185. Сон М. О. Биологические инвазии в устьевой области Нижнего Днестра в условиях климатических изменений // Трансграничное сотрудничество в адаптации бассейна Днестра к изменению климата. - "Есо-TIRAS": Кишенев, 2011. - 184-190. Сон М. О. Проблемы поиска видов-индикаторов гидроморфологических изменений морских экосистем // Актуальні проблеми сучасної гідроекології: збірник матеріалів науково-практичної конференції, присвяченої 95-річчю заснування Національної академії наук України. - Київ, 2013. - С. 88-90. Сон М. О., Кошелев А. В. Состояние сообществ супралиторали в условиях мегаполиса // Тезисы VII междунар. науч.-практ. конф. мол. уч. "Pontus Euxinus". - Севастополь, 2011. - С. 225-226. Сон М. О., Прокин А. А. О каспийской лунке *Theodoxus pallasii* и астраханской лунке *Theodoxus astrachanicus* в бассейне Азовского моря // Наукові записки Тернопільського національного

педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Біологія. - 2012. - № 2. - С. 258-262. Сон М.О., Кошелєв А.В. *Talorchestia deshayesii* (Audouin, 1826) - перспективний біоіндикатор в оцінці якості морської середовища прибережних екосистем Чорного моря // Вода: гігієна і екологія. - 2013. - Т. 1, № 2. - С. 91 - 96. Сон М. О., Кошелєв А. В. Представленість сообществ беспозвоночных супралиторали на территории природно-заповедного фонда Украины в северо-западной части Черного моря // Наукові записки природного заповідника "Мис Мартьян". - 2013. - вип. 4. - С. 152. Adobovskiy V.V., Alexandrov B.G., Bogatova Yu.I., Bol'shakov V.N., Dotsenko S.A., Govorin I.A., Khomova E.S., Minicheva G.G., Nesterova D.A., Rusnak E.M., Teren'ko L.M., Zotov A.B. Reactions of aquatic ecosystem of northwestern Black Sea region on the climate anomalous // Abs. 3rd Bi-annual BS Scientific and UP-GRADE BS-SCENE EC Project Joint Conference "Black Sea outlook". - Odessa, 2011. - P. 164-165. Aleksandrov B., Gvarishvili Ts., Khalvashi M., Mikashavidze E., Moncheva S., Ozturk B., Raykov V., Selifonova J., Skolka M., Son M., Stefanova K., Surugiu V. Preliminary results of investigation of the alien species in port areas of the Black Sea countries // 3rd Bi-annual BS Scientific Conference and UP-GRADE BS-SCENE Project Joint Conference. - Odessa, 2011. - P. 198-199. Balashov I. A., Son M. O., Coad V., Welter-Schultes F. An updated annotated checklist of the molluscs of the Republic of Moldova // Folia Malacologica. - 2013. - 21, № 3. - P. 175-181. Bogatova Yu. Coastal marine region of the Danube - "marginal filter" of the Black Sea // Abs. 3rd Bi-annual BS Scientific and UP-GRADE BS-SCENE EC Project Joint Conference "Black Sea outlook" - Odessa, 2011/ - p. 2000-2001. Bogatova Yu. I. Hydrochemical Regime of the Ukrainian Part of Danube Nearshore Area // Water Resources. - Vol. 40, No. 3 - 2013. - P. 305-314. Dyatlov S.Ye., Makovetskaya I.M. Spatial distribution of heavy metals and oil in bottom sediments of Kilia Branch avandelta of the Danube // 17-20 September, Varna. - Varna, 2013. - P. 28-29 Dyatlov S.Ye., Makovetskaya I.M. Heavy metals in water and bottom sediments of Odessa region of the Black Sea // Black Sea - Challenges Towards Good Environmental Status: 4th Bi-annual Scientific Conference. - 31 October, 2013, Constanta. - Constanta, 2013. - P. 55-56. Naser M. D., Son M. O., Yasser A. G. Assessing the Risks of Invasions of Aquatic Invertebrates in the Shatt Al Arab River // Russian Journal of Biological Invasions. - 2011. - 2. - № 2-3. - P. 120-125. Semenchenko V., Son M., Novitsky P., Panov Non-native macroinvertebrates and fishes of the Dnieper River Basin // V. International symposium Borok-IV "Invasion of alien species in Holarctic". - Borok, 2013. - P. 152. Snigirov S., Goncharov O., Sylantyev S. Fish community in Zmiinyi Island waters: structure and determinants // Marine Biodiversity. - 2012. - V. 42. - P. 225-239. Son M.O., Novitsky R.A., Dyadichko V.G. Recent state and mechanisms of invasions of exotic decapods in Ukrainian rivers // Вестник зоологии. - 2013. - 47,1. - С. 59-64. Son M. O., Novitsky R. A., Dyadichko V. G. Expansion of euryhaline exotic decapodes, *Rhithropanopeus harrisi*, *Eriocheir sinensis* and *Macrobrachium nipponense* in Ukrainian rivers // Актуальные проблемы изучения ракообразных континентальных вод. - Кострома: ООО Костромской печатный дом, 2012. - С. 281-284. Utevsky S. Y., Son M. O., Dyadichko V. G., Kaygorodova I. A. New information on the geographical distribution of *Erpobdella vilnensis* (Liskiewicz, 1925) (Hirudinida, Erpobdellidae) in Ukraine // Lauterbornia. - 2012. - 75. - 75-78. Vignati D.A.L., Secriery D., Bogatova Yu.I., Dominik J., Berlinsky N.A., Oaie G., Szobotka St., Stanica A. Trace element contamination in the arms of the Danube Delta (Romania/Ukraine): Current state of knowledge and future needs // J. Environmental management. - 2013 - 125. - P.169-178. Vinarski M.V., Schniebs K., Gl'er P., Son M.O., Hundsdoerfer A.K. The steppe relics: taxonomic study on two lymnaeid species endemic to the former USSR (Gastropoda: Pulmonata: Lymnaeidae) // Arch. Molluskenkunde. - 2012. - 141, 1. - P. 67-85.

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Александров Борис Георгійович

Перелік осіб-виконавців

Богатова Ю.І.

Гончаров О.Ю.

Девятих Г.М.

Доценко С.А.

Дятлов С.Є.

Кошелев О.В.

Кірсанова О.В.

Маковецька І.В.

Павлова Е.А.

Павлютіна Л.П.

Петросян А.Г.

Підпльотна Н.Ф.

Секундяк Л.Ю.

Скрипнік І.О.

Сон М.О.

Урдя В.А.

Урдя В.С.

Цехановська Л.В.

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Телефон

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

